

Nr 510

Av herr **Hamrin** i Kalmar **m. fl.**, om vidgad rätt för ungdom till tandvårdsförmåner.

(Lika lydande med motion nr 411 i Första kammaren)

Stockholm den 25 januari 1968

Mac P. Hamrin (fp)
i Kalmar

David Gomér (cp)

Ingegärd Fränkel (fp)

Anders Jonsson (fp)

Bertil Johansson (cp)
i Växjö

Sven Johansson (cp)
i Skärstad

Nr 511

Av herr **Hermansson m. fl.**, om höjning av folkpensionen.

(Lika lydande med motion nr 416 i Första kammaren)

I statsverkspropositionen bil. 7 anmäles förslag om höjning av folkpensionens grundbelopp med 200 kr. per helt år för ensamstående samt 285 kr. för två pensionsberättigade makar. Det finns verkligen goda skäl för en höjning av folkpensionen. Indextilläggen ger visserligen — fastän i efterskott — kompensation för inträdda prisstegringar. Men när marginalerna är så knappa som fallet är när det gäller folkpensionen upplever pensionärerna prisstegringarna som allvarliga bekymmer. Detta gäller särskilt för dem som endast har folkpensionen att leva av.

Ett annat förhållande måste tyvärr alltjämt tas med i bilden. Det är det faktum att de kommunala bostadstilläggen i stor utsträckning endast täcker en del av pensionärens bostadskostnad. Det finns kommuner där bostadstilläggen motsvarar hela den hyreskostnad som vid en normal utrymmes- och utrustningsstandard gäller i de enskilda fallen. I bil. 7 i statsverkspropositionen anföres att ungefär hälften av landets 600 000 pensionärer, som åtnjuter bostadstillägg, bor i kommuner där bostadstilläggets maximibelopp utgör 1 500 kr. per år. Går man till beloppgränsen 1 000 kr. för år 1966 enligt redovisning i andra lagutskottets utl. nr 56 år 1967 blir antalet pensionärer, som åtnjuter högst denna summa, inte mindre än 279 300 i 759 av landets vid denna tidpunkt 995 kommuner. Antalet pensionärer med bostadstillägg understigande 2 000 kr. utgör inalles 463 800 och med bostadstillägg upp till 2 499 kr. utgör hela antalet pensionärer inalles 573 000.

Med kännedom om hyresläget är det alltså uppenbart, att åtskilliga pensionärer

nödgas tillgripa grundpensionen för att klara hyran. Vad som sedan blir över åskådliggöres om man slår ut vad pensionsbeloppen — exklusive bostadstillägg — utgör per dag. För ensamstående gör det 14 kr. efter den höjning regeringen föreslår. För två pensionsberättigade makar blir dagspenningen kr. 21:80. Denna summa skall alltså i åtskilliga fall, vilket klart framgår av åberopade uppgifter om bostadstilläggens storlek, även räcka till bidrag för hyreskostnaden. Med vetskap om dagens priser på det oundgängliga även för äldre människor är uppenbart att en något större höjning av folkpensionens grundbelopp är motiverad. Det ansträngda statsfinansiella läget medger inte en höjning av sådan storleksordning som vore befogad. Vi anser dock för vår del att ökningen bör sträcka sig längre än regeringsförslaget.

Den höjning som enligt vår mening bör komma i fråga begränsar sig till 300 kr. för ensamstående pensionär samt 425 kr. för två pensionsberättigade makar. Höjningen har självfallet betydelse — särskilt för dem som endast har sin pension att tillgå eller som endast får en mindre del av ATP.

Pensionsförsäkringskommittén väntas framlägga sina förslag om fortsatta standardförbättringar efter 1968. Det har anförts att kommittén överväger om höjningarna bör bygga på inkomstprövning. Syftet torde därvidlag vara att ge de pensionärer en utfyllnad vilka aldrig kommer att få hel tilläggspension och bland dem många som endast kommer att få en mindre del av denna. För denna kategori ställde en kommunistisk motion ett utredningsyrkande om pensionsutfyllnad redan år 1964. Det hade varit önskvärt om en sådan utredning kommit till stånd tidigare. Då så inte är fallet är det desto angelägnare att den möjlighet utnyttjas som nu står till buds, nämligen en kraftigare pensionshöjning än den »programenliga».

Beträffande den fortsatta standardstegringen får vi anledning att återkomma då pensionsförsäkringskommitténs förslag föreligger.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås,

att riksdagen måtte besluta om sådan ändring i 11 § lagen den 25 maj 1962 (nr 382) om införande av lagen om allmän försäkring, att från den 1 juli 1968 nu utgående pensionsbelopp höjes för ensamstående pensionär med 300 kr. per år samt för två pensionsberättigade makar med 425 kr. per år, samt att övriga utgående pensioner ändras med belopp motsvarande den pensionsförhöjning som föranledes av ändringarna i 11 §; samt att vederbörande lagutskott måtte utarbeta förslag till erforderlig lagtext.

Stockholm i januari 1968

Sven Hector (vpk)
Eivor Marklund (vpk)

Axel Jansson (vpk)
Gustav Lorentzon (vpk)

C.-H. Hermansson (vpk)
Gunvor Ryding (vpk)
Erik Karlsson (vpk)
i Huddinge